

Tandori Dezső

Trio Montaigne

I. A trójai Való

*Pécsi Györgyinek, akivel sokat telefonbeszélgettünk
ilyenekről*

„Főnök!” (Részlet egy Maigret-könyvből)

1.) Annak az Olvasónak, aki pl. (tapasztaltam meg ilyen művészbembert a napokban) nem hallotta még Virginia Woolf nevét: „Maigret nem rokona Montaigne-nek. Csak mindketten franciák, de ennek kevés itt a jelentősége.”

2.) Miközben főleg (7 Virginia Woolf, több nehéz ifjúsági regény, 3 Jelinek, a teljes Parzifal stb. magyarázata után) füzetes regényeket fordítok csak (ja, még egy kötetnyi Rilkének kéne megjelennie), azt mondja egy szakmabélim: te lenézed az Olvasót! – Apa, én? – sziszegem. – Én, aki... (Nem mondom: akit te prózája v. Virginiája, Parzifalja felől, ifjúsági regénybűvölései „felől” nem is olvastál...) De ilyen világ ez ma.

3.) Ebben az „ilyen világban” furcsa a valóság. A Való. Trójai, szerintem. Most felpörgünk, mint a Jónyer, Faházi, Klampár labdái, Olvasóm: „Nekemnek nincs valóm. Az már a csalás része lenne. Részem a valóból, és hogy ez vagyok én. Mintha a szarra azt mondanám, én, aki gyártottam, ezt mondanám, magamra mutatva: Ez meg az én szarom.” Tehát a való, ez durva lenne, olyan, amilyen, de nekem nincs – elkölcsönzött, kidörgölözött, tolakvó stb. – „valóm”. A legtöbbeknek, rendszerekbe illeszkedőknek, tényleg valója van. Amik ebből a valóból, e való szerint ők: az a valójuk.

Mellesleg, madárkám számára hallgatom (legyen neki csapatzaj) az osztrák harmadik (sláger-)adót, tévére van felhozva, és szól a Big City Life. „Don't let the System get you down.” Tehát, ne hagyj, hogy a Rendszer (a Való pl.) fölébed kerekedjen. A mi fülünknek évjáratok, „generációk” szerint jelent mást a rendszer szó. Kompjuter (magán, banki, hivatalos, tudományos stb.). A dolgunk benne van a rendszerben, ez több, mintha papírunk van róla. Ez valónk. Na, köszönöm.

Nekem addig eleve nincs is „rendszer-változás”, míg a „rendszer” szót hallok. Nekem ez 40 évemmel úgy (oly rosszul) összenőtt, ez a szó, valami rosszal, hogy még ha „nyugati” emberek használják is a szót, csak azt érezhetem: a való, a rendszer be akar jönni az életembe.

√E dolgozat címe kicsit költőibb. Nem tudom, pontosan mit „jelent” a Trójai Való. A régi fölfedezésescském:

fore Ver

magyarrá is változott.

Volt Van Vesz

De madárig megy: kettős hiány:

√

Értsd pl. el is ment; nem is én voltam.

Irodalmibb szak-ügy itt a régi fordítási kérdés, Morgenstern *Hal éji éneke*. Csupa félkör-vonal verslábból áll a néma hal. S vicc már, hogy pl. franciára, magyarra stb. ugyanígy kell fordítani. Nem változott semmi.

De jön a Tandori bácsi, aki azt mondja: nekem nincs valóm. Nekem mikéntem van. Hogyanom (vajon hogyan?-om stb.), s ez lesz: a félkörökből hiányjel, nem jó? Ugye:

√- √- √- √- √- √- √- √-
√- √- √- √- √-
√- √- √- √-

A hal, na ja. De az, az.

Itt még Zenón is beugrik, akiért-amiért annyit megmosolyogtak engem. Hogy valami olyan képtelenséget hasogatok, hogy semmi nem jöhet létre egy pontból, nem *alakulhat* való, ha (lehetőség! nem?) felezve haladunk előre. Zenón szerint nincs mozgás... szerintem nincs létrejövés. Valami vagy durván *van* (eleve, egy kő stb.), vagy elvben hozható létre (virtuálisan), vagy nem jöhet létre.

3.) folytatás – Hol van két határ? Az egyik a „kifelé”, a *kifeléleges* (élj, magyar nyelv, mily remekül adódsz itt is!), tehát a hiányjellel meddig mehetünk, hogy ne szériatermék legyen már? Nekem a madár-kifejezés is kicsit sok már. A volt, van, lesz... esetleg erőltetett. Meddig ér hát bármivel is a takarónk? Meddig feszíthetjük (itt a hiányjel) húrját? Ld. a gogótáncosnők G-húrja... meddig feszíthető, hiányoztatható? De ezt ugyanúgy visszavonom, mint a csúnya „sz”-es szót. Mondjuk inkább: a matéria.

Tehát a „való” az egy bizonyos matéria. És én nem vagyok ennek egy hasonlítani-igyekvő része. Nincs „valóm”. Ahogy lehet kiskertem, gondolatvilágom... ezek „valók”. De maga a való nekem trójai. Nem kínai, trójai. Nekem, ismétlem, a való trójai.

Rosszabb annál. Majd a végén Szép Ernőt idézem erre, ő ezt is tudta, jól megmondta. (Nem mindent mondott meg ő sem, persze. Aki-ami mindent jól megmond – állítólag –, az is „való”. Nincs valóm.)

Régi tréfám a Hamletre (lenni v. nem lenni) talán még nem haladja meg a külső határt:

Vagy Vagy, Vagy Nem Vagy.

A zenóni dolog a belső, a létrejövés-határ dolga. Most tudva tudom, csak az viccelhet hülyévé, az mondhatja, süketelnék, aki nem figyel oda. Nemes Nagy Ágnes: „Fiacskám, megkülönböztettünk most két határt...” Vagy egy Mándynovellában állhatna ez.

Az egyik határ (elintéztük) meghatározhatatlan. (Huh, de jó vagy, magyar nyelv.) A meghatározhatatlan határ, a meddig-terjedhet.

De a zenóni, a belső (Mikor Jön Létre?) határ, ha szemfényvesztésnek ítéli is valaki, hogy a 0-ról (nulláról) indulok... de mi értelme volna az 1-ről (egyről) indulni, mikor eleve arról van szó, egyetlen egy dolog is létrejöhet-e egy konkrét pontról konkrétan. (Egy elgondolás is egy konkrét pont. Csak ha az elgondolásból puszta elgondolást akarunk létrehozni, akkor van rendben a dolog, ez világos.) Vagyis $0 + 1/2$ + ennek a fele... ez egy lehető előrehaladási mód. Nem is.

Ez csak egy (újabb szemfényvesztésem?) előrehaladás-értékelés. De tagadhatatlan. S így tagadhatatlanul nem érünk el a „Létrejött Egy...” medencefaláig. Ha így képzeljük. Szemfényvesztegetés.

A vízzel, persze, bejön Hérakleitosz, és baj van. De a gondolati világ sok szeparációt igényel (is)!

Ellenben a belső zenóni határnál vannak ezek a dolgok:

ki vagy te, barátom, szerelmem, felem, hívem, társ?

mi ez az érzésem?

mi ez a törekvésem?

S a többi. A belső határ megszűnik-e a „Még Nem Jött Létre” és a „Megvan” között? Zenónian nem, az már biztos. Tehát két nem létező határ között leledzik az állítólagos való. Elhiszem létezését, de hogy nekem is valóm legyen, ezt az önként vállalható szégyent nem vállalom önként.

Belső szabadság ez? Fenét. Elég-baj-állapot, örök otthon-nem-levés. Örök...

Merész, ami jön.

Örök ez:

– mekkora pl. az a legkisebb állat, akivel személyes kapcsolatom lehet? egy hangya túl kicsi... egy veréb már jó;

– az abszolút hidegfok, Kelvin, vagy mi, szintén Zenón, azaz „zenón”. Egy kérdés: „Szintén zenón?!” Hahahaha. De jön örökké ez: nagyon szeretek (sajnos, nem sajnos?) beszélgetni, levelezni stb. De érintkezni nem vágyom. Hm.

Ha már, durván, megvan a kapcsolat, beszélgetek én éjfélig, sőt. De nem hiszek benne, hogy kapcsolat (egy bármi EGY) létrehozható. Ismétlem, vagy „durván” van, adva van... ld. Duchamp műve: Adva Van, de ezt is hagyjuk... ha tehát ready made... ellenben... mint mondtam. Belső szabadságomhoz térjünk vissza.

3.) utolsó folyt. A zen alapfogalma, egykor így tudtam meg, a *satori*. Ez a kimondhatatlan állapot állapota. Ilyen szimplán. Just Like That, ahogy modernül angolul kell mondani. Így. Miként. Nem való. A *satori* a „nem-való-állapot”, a nem-állapot-akármilyen, az akármilyen-nem-van. Az abszolút ön-érzés Szabadságom, mely akkora, hogy minden csak zavarhatja. Én is csak zavarhatom. Nem te zavarasz. A te+én nem zavartalan létrejöttetésének állapota zavar engem. S itt a nyelv is cserben hagy, mert hogyan helyes:

Belső szabadságom akkora, hogy még külső igazságom se éri meg.

Külső igazságomat nem éri meg belső akkora-szabadságom.

S tovább. *Satori* – milyen *satori*. Ez szól.

Ezzel azonban nem állhatok oda senki elé: „Kedves Uram, Hölgyn, nekem, a Tandori bácsinak meglett a *satori*, az abszolút belső szabadság...” Röhej. Miközben könyékig vájkálok a valóban. Egészségemet kikezdi maga a szervezetem. 5–8–17 ezer forintokért kell behajtásilag is brusztolnom 10 esetből 4-szer, 7-szer. A való, ez!

Telefonok, levelezések a – zenóniért – se!

4.) A való ellen ekkora tiltakozás lehetett bennem, hogy írásom felépítéséről is lemondtam. Ez nem kis szó.

S tettem mégis. „Az én valóm...” Ez olyan, mint egy kislexikon, ifjúsági Duden, Larousse. Emberre-szabott-való. Nagy Fivér a való, s nekem lehet részem benne, belőle, ez valóm. Innen jegyzeteimmel folytatom.

Miért mentegetőzöm? Van-e eleve olyan, hogy egy esszének, írásnak etc. milyen szerkezetűnek, felépítésűnek, prioritássorrendűnek kell lennie?

Létrejön-e egy ilyen írás is? (Hoppá, mondom nyeglevisításként. Viselkedésként. A viselkedés is való. A közmegegyezés is való. A közmegegyezés tagadása is való. *Satori*, ez? „Uram, a Tandori bácsi...” Vicc.)

Hol van egy ilyen írásnak a külső (hatás)határa?

Hol van a belső, zenóni létre-is-jön-nem-is határa?

Hol a határa az ilyen „elemzésnek”? Honnan öncélú? Formalista? Mondunk tehát valamit. Meddig mondhatjuk? Manapság, amikor a technikák, a közléslehetőségek részben a „végtelen” ismétlésben állnak (merülnek ki fáradhatatlanul, haha, régi vicctípus), van ily határ?

Ígérem, ahogy e tulajdonképpen közbevetéses „4.”-en túlestünk, nem mentegetőzöm. Lap követ lapra lapot (egy lap itt sok volt), aztán jön a Szép Ernő-vers (megvágva), aztán az ígéret... nem, azt ideírom, a végére értendő azonban: folyt, köv. legk. A dolgozat címe ez lesz: Hiányzás Helye. Ajánlva lesz pedig a 60-as, 70-es évek újvidéki HÍD folyóiratának, ott tudják, kinek... ki emlékének... s a Hiányzás Helye abból jön, hogy Dohányzásra kijelölt Hely, olvastam egy mai valós kocsma ajtáján, s eltakaródott egy szövegrész, így kombináltam én ezt: Hiányzásra Kijelölt Hely. Na.

Összefoglaló. A való az a való, és nekem ne legyen valóm! Részletek: úgynevezett szarról csak az beszéljen, akinek volt már – életveszélyesnek is félhető – székrekedése (bélcsavarodása, ne már.) Egészségi állapotaimról szóló jegyzetekkel folytatom.

Jegyzetek. Legújabb nyegleségem (mondásaimat a „satori” után, főleg az egészségi gondok után, közönségesen nyegleségeknek nevezem): szex és egészségügy.

Jó pár évtizede még a szexről közjelleggel nem lehetett úgy beszélni, mutogatni stb., ahogy ma (szériaszzerűen). Ma ugyanez az emberek gyógyításának kérdésében van meg, lett meg. Ma tehát már lehet erről. Hogy bizony, nem az van, hogy itt a beteg, aztán a Dr. Bácsi vagy a Kórház Úr/Hölgy meggyógyítja, ha lehet... nem, a „lehet”-be bejön a ma már kimondható (szerializált) emberi tényező. Ellenben itt nem erről lesz szó. Kicsit összekaptam levélbarátommal (kérhettem is a bocsánatot), a jól ismert témában: 69. életévemre fölfedeztem, hogy a Halál Előszobájában élünk/élek. Mire barátom: mindenki mindig ott. Ez szép és nemes, így én, de különbségek vannak! Pl. ahogy egy megviseltnek megélt 69. évben nem úgy gondolok szerveim megf. működésére, hogy hálísten... hanem tudom, hogy a köv. pillanatban vége lehet az egésznek. Kisszerű ember vagyok? Lehet. Ez az ilyen típusú érzetvilágról a közgondolkodás. Most jövök rá. Mikor magamnak súlyos! igen? súlyosnak vélhető bajom van. De hát volt. És ma is rejtély, mi volt (mi van). Aztán ellaposítottuk a vitát. Itt sem feszegetek ilyeneket.

További jegyzetek. Melyek még mindig közbevetések. Mi a betegség? Mi az öregség? E nagy kérdésekre több oknál fogva sem válaszolhatok, de a magam betegségét (?) részletezhetem. Anélkül, hogy végelemzésben választ adnék. A betegség az az állapot, melyet – remélhetőleg, vad tüneteivel legalább – magunk mögött hagyva, ismét göggel nézhetjük a világot, a tévék ismeretterjesztéseit (de nem a tájfilmjeit), a betegség utáni – esetleg látszólagos – gyógyultság állapotában nagyokat gondolhatunk, megvetőlegéseket pl. a hatalom birtoklóiról (mindenkor), ahogy Kosztolányinál a bölcs, de cinikus Marcus Aurelius magyarázza barátjának, mennyire nincs mit tenni, mert a barátja fiát agyonverő vadbarom testőrök a hatalom áldásainak is oszlopai, ennél nincs jobb, sajnos. Aurelius Márk nyilván magát is barom állatnak nevezné, ami a hatalom kevés gyakorlójáról mondható el (hogy nevezné), de pár hatalmi generáció kell (rendszer-réteg), és barom állat már (puha szívével akár, melyet megvetünk, mi a profik, mert amatőrnek érezzük) a párral ezelőtti hatalomgyakorló elit is. Így filozofál kedves szerzőnk, A.B., a titokzatos amerikai, vagy Th úr, ld. Walden és esszék, és bizony, sok igazságuk van.

Vagyis.

Betegségem nekem azzal kezdődött, hogy...

Hol is. Melyik. Azzal, hogy kb. 2006 késő őszén elment a járásom. Mint a híres dalban a Samu Afrikába. (Ó, verébkém, Samu, te más világ voltál eleve, csak holtoddal elmentél!) S a járásom csakhamar olyannyira elment, hogy lábam egy spárgavastagságnyi nem tudtam biztosan emelni, egy papírlapot nem bírtam fájdalom nélkül átlépni. Mi volt az ok? Gyanúm több is akadt.

Az első: „valami forgó-kopás”, combtőben. Erre azért szedegetek nem-gyógyszer-gyógyszert, s ha most a bal lábammal volt a fő baj, egykor a jobb lábamat meggyógyítottam nagyján. Kiderül, mi lesz végül most. De még csak 2007 elején vagyunk, és a járás torz, gátolt stb. Ma is hagyományos írógépen dolgozom, van egy „írógépszerelőm”. Elhaladok boltja előtt egy nap, s kiszól: „Tandori úr...” Hogy a járásom, vonszolódásom. Végül (itt) oda lyukadt ki, hogy a prosztata nagyon komoly bajokat okozhat, fájdalmas lehet, a járást elemien gátolhatja. S hogy mit kéne szednem. Az egyik P.-t, a növényit, már évek óta szedem, s éjszakai vizeleti ingereim nem is túl nagyok. Fájdalmaim sincsenek, nemi életemet sem gátolja történetesen ez (mindegy, mely mértékben érdekes a dolog ily „vetülete”). S ahogy a gyógyszer P.-t is venni és szedni kezdtem, látom ám, hogy az úgynevezett jóindulatú prosztatamirigy-duzzadás egyik tünete sem gyötör engem valami nagyon. Tehát?

Nem járok sehova. Két ilyen „díjas” helyre el kellett mennem, egyrészt, mert lehetetlen volt nem elmenni, másfelől a díj a megjelenéssel járt, különben nyista. A második alkalom után, hajnalra, a hajdani sérvem végállapotához illő pokolfájdalmaim támadtak. Meghúztam hasam, lábam? Edzett teniszezők is gyakran bekapják így a horgot, hónapokig „bénák”. Vagy valami a gyomorral? A belekkel? Nem szedek már nyugtatót (nem is lépek fel), de most... és rá pezsgőt ittunk otthon? Lehetetlen. Akkor mégis mi? A fájdalmak oly hatalmasak voltak, s kétpercenként három „rohammal” jöttek, ez egy óra alatt... és imádkozni lehetett csak, két-három óránál tovább egy rém-szeánsz ne tartson, hogy már hajlandó lettem volna operáltatni is magam. Ami nálam a végsők végsője! Itthagyni a fellegvárat, a világ egyetlen helyét, ahol létezni szeretek és bírok, lakásomat (lakásunk centrumát, a bagolytanyát, verébtanyát, teddy-/medve-tanyát stb., kézírattanyát, könyvtanyát)...?/, de eleve, hogy mások kezére adjam maga, döntsenek felőlem, bírálják el esetemet... Nem! S mégis. A „döntsenek felőlem” alapja (hogy ne döntsenek aztán!) ez: szegény prózai munkásságom annyira nincs megelemezve, megértve, figyelembe véve... azt nem elemzik? Hát a hasamat se, csigolyáimat se. Kik ők? Ugyanazok, amik az esztéták, tisztelet a kivételnek, az irodalomtudorok stb.

Nagy lehetett tehát a végbaj, hogy sebész barátomat elhívtam, nézne meg. Június 6. (2007) Nem sérv! Mondja ő. Ez óriási. A tünetek megszűntek. Éljen. Másnap a tünetek újra jöttek. Iszonyatosan.

Megszűntek. Volt fizikai okuk? Húzóadás? Megerőltetés? Ha bélfájás, egészségtelen táplálkozás, sok gyomorgyógyszer volt az ok, sok antibiotikum? Itt jön be a 2006 februárjában elszenvedett baleset, mely jobb vállamat nyomorékká tette. (Orvoshoz karom teljes befeketülésekor sem mentem. Ötféle kenőcs, két antibiotikum stb.) Iszonyatos baj lehetett volna. A gyomornál jött ki?

Egy nap, 2007. április, valami epeömlés-félem is volt. Hm. Az írógépszerelő szerint azonban epekő nem lehet a játékban, nem stimmel a hely. Hogy hol. De sebészem felhívta a figyelmemet, akaratlan is: bélrendszer! Szelek, széklet! Innen ez a belső tapasztalatom. Vigyázni a szarral!

Most sok rostos ital, szesz alig, sok tejföl, joghurt, kefir, semmi vad gyógyszer, semmi ily túlzás – a belek rendben. A tünetek, a pokoltünetek megszűntek.

De tünetmentes nem vagyok. Volt egy időszak, mikor csak kézzel mertem írni. Ám kiderült, a gépelés (ma legalább, augusztus végén) nem okoz elemi fájdalmakat. Gépszerezőm: prosztata-kő-homok! Ezek a parányinál parányibb elemek „ott” hajlongásra stb. elmozdulnak, fájdalmat okoznak. Hm. Sebészem után természetesen nem mentem további orvosokhoz. Forró a nyár, mindenki engem unna... és az orvosok száz bajt találnának... nem megyek. Nem mentem. Ma sem vagyok tünetmentes. De ami van, azzal jól lehet élni. Nagyon is jól lehetne élni. Ennyiben.

Jegyzetek. Okozhatta-e hát az irdatlan fájásokat eleséses húzódás? Teher, lassan? Emelés? Egy nehéz táská, melyet éveken át bal vállamon (azon az oldalon) hordtam, ha kellett, ha nem? Ez mind rejtély. Vulkánként kitörhet a baj? Elképzelhető. Egyelőre remélek, mint a földrengéses, szökőáras helyek lakói.

Jegyzetlapjaimról

Hagyom a számozást és a számozás elvetését, irtom jegyzetlapjaimat. Ide szerettem volna eljutni, itt kellett volna kezdenem, de ennyi lett a ...bevezetés?

(Hogy itt mi a való, mi nem, maradjon eldöntéssedre, olvasóm, azaz Olvasóm. Mert dehogyan nézlek le.)

*

Ahhoz a témához, hogy „milyen is legyen egy ilyen dolgozat”... Fura látni a jegyzeteket, melyeknek jó részét fejből tudom már, s itt használtam is. A belső szabadságom jön... és a külső dolgok bagatellsága (?) hozzá képest. Meg hogy: nem úgy hat-e ez, mint egy örültnek a beszéde? Sorolom jegyzetlapomon az engem ért sértéseket (lenézem az olvasót... „te igénytelenül élsz, minek neked...” – ah, egyszerűen élünk itthon, de nem igénytelenül.

Való és örökkévaló. Legfőljebb örökkévalóm legyen, ne valóm.

Verspróbálkozások:

*Valóm nem én vagyok,
az a való – nem én.*

Szép Ernő jön a végén. De hasonlatosak az igyekezeteim (gyarlóak csak):

*Hozzád, hozzá, hozzánk valóm,
hozzátok vagy hozzám valón stb.*

És (?):

*Hozzájuk, örökkévalókhöz,
a jó vagy bal szerencse drótoz.
Hang ha vagyok, csak ily ekhókhöz...(?)*

Beugrott itt hirtelen: Kosztolányi: 1914. Siessünk. Bizony. Jött a háború. S életünk 40–50–60 év... hol lett szegény Kosztolányié 60? De én, hogy 69: borzalmas,

hogy akkor alig van már hátra (talán). Most ragaszkodnék mindenemhez. Nem „előre jutni”, de helybenézni. (Kopott vágy.)

*

Nem váratlanul: lófogadás. Már nincs. Ló van, én vagyok, lóban és magamban együtt: nem hiszek. De mikor evidens volt: evidenciátörténetek sora volt. Jellemző, utolsó nagy fogadásom az Arm And A Leg volt, Kezem-Lábam (Rá v. Törném Érte). És utána pár hónapra összetörtem magam. És nemsokára tört lábú verébként lett – és van – itt.

*

Ostobaságokat is ír fel az ember. „Hiába fogja az Isten lábát, az is bűdös neki...” Jaj.

*

Sokszor kérem: „Jaj, vegyétek figyelembe lényegemet, ha van. Ezt ne romboljátok.” Kellér Andornál: „Kérem a tisztelt kollégát, a halott emlékére: favoritot ne játsszon!” Akinek koszorúpénzét ellovizta a tisztelt kolléga, sosem játszott favoritot, bár voltak jó ily tippjei, de az a pénz nem segített volna rajta! Ennyit az irodalmi ismeretekről. Kell olvasni. Sajnos, az én fejem egy műfordító áteresztő-feje.

*

Hittem ezt, hiszek ilyet (lázállapot): végre meg lehetne a csaknem 100% egyezés törekvéseim és mikéntem közt, és akkor jön ennek lerontására... Nem sorolom, mi minden.

Jön. De jön ám.

*

Mondás, nem rossz: „A magad legjavát szívesen adod. A magad javát viszont nem adod!” Tényleg igaz.

*

Orvosi vizsgálat röheje. „Doktor úr, azt hiszem, az is van, hogy...” Vicc! Még én adjak a dokinak tippeket?

*

Mondás: Nagyon elmentem. El ne menjek.

*

Harmadik medve-madár-bajnoki rendszerünk a Liga. Ennek szereplői 90%-ban elől vannak, négy nagy terepen, egymás közelében, egyik szobánkban. Megmogsimogatom őket. Mégis: látom a játékosokat. Mert a Nagy Koala... és az Old Trafford szereplői inkább szekrényekben vannak, magas polcokon laknak. Kell nekem, íme, a közelség.

*

Feleségemmel gyakran soroljuk, mi minden rossz jött össze az utolsó három évben. Betegségek, közművek, szakmai ártalmak. De mennyi jó is, mondom. Bár nem vagyok gyakorlatias, ügyetlen sem vagyok, sőt, könyvkiadás terén egész ügyes. (Érti, aki tudja.) Persze, felírtam, szép színes tollakkal, 69. évemben nem vagyok okvetlen mérvadó önítélő. Vers és műfordítás: nem épp ma van a csúc. Ellenben prózában egyre fejlődöm, monád-mondásaim nem önmagukba zártak, rajzolataim se, és az esszé... hát ez is esszé. Ki-ki döntsön.

*

Ez most jó lesz.

VALAMI VÁLASZ.
„...semmi. Válassz!”

*

Régi mondás: haiku:

Kis helyzetünkbe /hogya férne a nagy helyzet!/ Ez a
nagy helyzet.

Ez erős. Nem kérek ünneplést a 70. születésnapomra. Jó, újságokban... boldog leszek, ha.
De különben?

„Ne ünnepeljenek. Híreket se hallgatok, olvasok.”

*

Régen hosszú regényeket írtam. Ma? Főleg a még senki által nem ismert
Torlandó szörfpóker lesz ízlésem szerinti. (Jó, így könnyű.) Ami lélektani krimikben
ötven oldal, nálam hatvan sor. (Lesz az még 6 is?)

*

Butaság: A négy öröklét lassacskán ballagott. Kínai Petőfi. Indiai?

*

Még a jó hírek is csorbítják nyugalmam. Na, azért... ne!

*

Érintkezés: ha közös tett, cselekvés, igyekezett. Akkor.

*

Túlzás, de jó: Én olyan szépen megvagyok, ahogy megvagyok. Ne akarjátok,
hogy még „külön” legyek is.

(Sok hangsúlyra szorul. Jobban kéne megírni.) Eddig ma.
Innen Szép Ernő, a valóról. Meghúzott változat.

*

Ne hidd

*Ne hidd, ne hidd, ami igaz,
Ami kegyetlen, ami gaz,
Mi ocsmány és alávaló,
Ne hidd, ne hidd, ami való.*

*Hazugság, amit a lap ír,
Félrebeszél az a papír,
Meredt szemekkel aki sug,
Az mind gyalázatos hazug...*

*Gazember vagy, ha elhiszed...
...Szeme közé kacagj neki,
Ki a borzasztót hirdeti.*

*Hátrálj, zárkózz el, menekülj,
Vigyázz, ne süllyedj, el ne züllj...*

*Csak mi szép, jó, mindig az,
Mit álmodtál, az az igaz,
Mi nem divat, mi nem haló,
Az, ami örökkévaló.*

*Csak a kedvesség, az öröm,
A pardon, meg a köszönöm,
A gyöngédség, a figyelem,
Csak az az igaz ideleenn.*

*...Megmarkolom két válladat,
Szemembe nézz, ne hadd magad,
Tiszta maradj, maradj szabad,
Ne bukj el, meg ne add magad.*

*Légy tiszta, hős légy, légy erős,
Holtrészeg légy, légy eszelős,
A Földre felhőkből tekints,
Te légy az isten, hogyha nincs.*

*

Ehhez még (szembenézés; meg az utolsó szakasz; meg hogy nem láttam a fától az erdőt, meg hogy hogyan „buktam”) a további esszéekben.

(Folyt. köv.: *Hiányzás helye*)